

Άρθρο 72⁽¹⁾⁽³⁾

Έλαιο από ελαιοπυρήνες – Πυρηνέλαιο

1. Οι ονομασίες και οι ορισμοί του πυρηνελαίου που προβλέπονται στο Παράρτημα I^(*) του παρόντος άρθρου είναι υποχρεωτικές για τη διάθεση στο εμπόριο αυτών των προϊόντων και για τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές και τις εισαγωγές από τρίτες χώρες. Όσον αφορά τις εξαγωγές προς τρίτες χώρες και εισαγόμενα προς μεταποίηση και επανεξαγωγή σε τρίτες χώρες προϊόντα, οι ανωτέρω ονομασίες και ορισμοί δεν είναι υποχρεωτικοί, εφ' όσον οι πράξεις αυτές τελούν υπό διοικητικό έλεγχο.
2. Τα χαρακτηριστικά του πυρηνελαίου καθορίζονται στο Παράρτημα II^(**) του παρόντος άρθρου.
3. Το εξευγενισμένο έλαιο από ελαιοπυρήνες (απομαργαρινωμένο ή μη), εκτός από τα χαρακτηριστικά που καθορίζονται στο Παράρτημα II, πρέπει να πληροί τους εξής όρους:

-Δείκτης διάθλασης (n_{20}^D)	:	1,4680 - 1,4707
-Αριθμός σαπωνοποίησης (mg KOH/g ελαίου)	:	182 - 193
-Αριθμός ιωδίου (Wijs)	:	75 - 92
4. Το εξευγενισμένο έλαιο από ελαιοπυρήνες μπορεί να υποστεί την επεξεργασία της απομαργαρίωσης με ψύξη. Το έλαιο που λαμβάνεται με τον τρόπο αυτό χαρακτηρίζεται ως απομαργαρινωμένο εξευγενισμένο έλαιο από ελαιοπυρήνες. Στο προϊόν αυτό το σημείο θόλωσης και αποθόλωσης δεν πρέπει να υπερβαίνει τους 7°C και 17°C αντίστοιχα.
5. Το εμπλουτισμένο σε κηρώδεις και μη λιπαρές ύλες ποσοστό μαργαρινών που λαμβάνεται από την επεξεργασία των εξευγενισμένων ελαίων από ελαιοπυρήνες προς παραγωγή των απομαργαρινωμένων εξευγενισμένων ελαίων από ελαιοπυρήνες πρέπει να διατίθεται υπό διοικητικό έλεγχο, αποκλειστικά για τις ανάγκες της σαπωνοποίησης και απαγορεύεται η ανάμιξή του γενικά με οποιονδήποτε τρόπο με είδη διατροφής.
6. Στο λιανικό εμπόριο μπορεί να διατίθεται μόνο το «έλαιο από ελαιοπυρήνες» (Παράρτημα I).^(*)
7. Τα Παραρτήματα I και II που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 6 είναι τα ακόλουθα:

^(*) Κανονισμός ΕΟΚ 136/1966, όπως αυτός τροποποιήθηκε τελευταία από τον Κανονισμό Ε.Ο.Κ. 3179/1993.

^(**) Κανονισμός ΕΟΚ 2568/1991, Ε.Ε., όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον Κανονισμό Ε.Κ. 177/1994.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΟΝΟΜΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ ΠΥΡΗΝΕΛΑΙΩΝ-ΕΛΑΙΩΝ ΑΠΟ ΕΛΑΙΟΠΥΡΗΝΕΣ

1. Ακατέργαστο πυρηνέλαιο - Ακατέργαστο έλαιο από ελαιοπυρήνες.

Έλαιο λαμβανόμενο δια κατεργασίας ελαιοπυρήνων με διαλύτη, εξαιρουμένων των ελαίων που λαμβάνονται με επανεστεροποίηση και κάθε μίγματος με άλλα έλαια και του οποίου τα λοιπά χαρακτηριστικά είναι σύμφωνα με τα προβλεπόμενα για την κατηγορία αυτή.

2. Εξευγενισμένο πυρηνέλαιο-Εξευγενισμένο έλαιο από ελαιοπυρήνες.

Έλαιο λαμβανόμενο με εξευγενισμό ακατέργαστου πυρηνελαίου, του οποίου η ελεύθερη οξύτητα, εκφραζόμενη σε ελαϊκό οξύ, δεν υπερβαίνει τα 0,5 g ανά 100g και του οποίου τα λοιπά χαρακτηριστικά είναι σύμφωνα με τα προβλεπόμενα για την κατηγορία αυτή.

3. Πυρηνέλαιο-Έλαιο από ελαιοπυρήνες

Έλαιο αποτελούμενο από μίγμα εξευγενισμένου πυρηνελαίου και παρθένου ελαιολάδου, εξαιρουμένου του μειονεκτικού, του οποίου η ελεύθερη οξύτητα εκφραζόμενη σε ελαϊκό οξύ, δεν υπερβαίνει τα 1,5 g ανά 100 g και του οποίου τα λοιπά χαρακτηριστικά είναι σύμφωνα με τα προβλεπόμενα για την κατηγορία αυτή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: Χαρακτηριστικά πυρηνελαίου.⁽²⁾

Κατηγορία	Ακατέργαστο πυρηνέλαιο	Εξευγενισμένο πυρηνέλαιο	Πυρηνέλαιο
Οξύτητα (%)	> 0,5	≤0,5	≤1,5
K270	-	≤2,50	≤2,00
K270 υπεράνω αλουμίνας (1)	-	-	-
ΔΚ	-	≤0,25	≤0,20
K232	-	≤5,50	≤5,30
Δείκτης υπεροξειδίων (meqO ₂ /kg)	-	≤5	≤15
Οργανοληπτική αξιολόγηση	-	-	-
Αλογονωμένοι διαλύτες (mg/kg) (2)	-	≤0,20	≤0,20
Μυριστικό οξύ %	≤0,05	≤0,05	≤0,05
Λινολενικό οξύ %	≤0,9	≤0,9	≤0,9
Αραχιδικό οξύ %	≤0,6	≤0,6	≤0,6
Εικοσενόϊκό οξύ %	≤0,4	≤0,4	≤0,4
Βεχενικό οξύ %	≤0,3	≤0,3	≤0,3
Λιγνοκηρικό οξύ %	≤0,2	≤0,2	≤0,2
Σύνολο trans ισομερών του ελαϊκού οξέος %	≤0,20	≤0,40	≤0,40
Σύνολο των trans ισομερών του λινελαϊκού + των trans ισομερών του λινολενικού οξέος %	≤ 0,10	≤0,35	≤0,35
Κεκορεσμένα λιπαρά οξέα στη θέση 2			
Των τριγλυκεριδίων%	≤1,8	≤2,0	≤2,0
Στιγμασταδιένια mg/kg (3)	-	-	-
Κηροί (mg/kg)	-	-	>350
Σύνολο Στερολών (mg/kg)	≥2500	≥1800	≥1600
Χοληστερόλη %	≤0,5	≤0,5	≤0,5
Βρασικάστερόλη %	≤0,2	≤0,2	≤0,2
Καμπεστερόλη %	≤4,0	≤4,0	≤4,0
Στιγμαστερόλη %	-	<Καμπεστερόλη	<Καμπεστερόλη
β-Σιτοστερόλη % (4)	≥93,0	≥93,0	≥93,0
Δ7-Στιγμαστερόλη %	≤ 0,5	≤ 0,5	≤ 0,5
Ερυθροδιόλη+Ουβαόλη %	≥ 12	≥12	≥ 4,5
Υγρασία και πτητικές ουσίες%	-	≤ 0,1	≤ 0,1
Αδιάλυτες ύλες στον πετρελαϊκό αιθέρα%	-	≤ 0,05	≤ 0,05
Διαφορά ECN 42 HPLC και ECN 42 θεωρητικός υπολογισμός	≤ 0,6	≤ 0,5	≤0,5

(1) Προκειμένου να επαληθευθεί η ύπαρξη εξευγενισμένου ελαίου, όταν το K270 υπερβαίνει το όριο της σχετικής κατηγορίας, πρέπει να πραγματοποιηθεί νέος προσδιορισμός του K270 μετά από διαβίβαση υπεράνω αλουμίνας.

(2) Συνολικό μέγιστο ανώτατο όριο για τις ενώσεις που ανιχνεύονται με ανιχνευτή σύλληψης ηλεκτρονίου. Για τις ενώσεις που ανιχνεύονται μεμονωμένα, το ανώτατο όριο είναι 0,2mg/kg.

(3) Άθροισμα ισομερών που θα μπορούσαν να διαχωριστούν (ή όχι).

(4) Άθροισμα των Δ-5,23 στιγμασταδιενόλη + κλεροστερόλη + σιτοστερόλη + σιτοστανόλη + Δ-5-αβεναστερόλη + Δ-5,24 στιγμασταδιενόλη.

Σημειώσεις:

- Τα αποτελέσματα των αναλύσεων πρέπει να εκφράζονται με τον ίδιο αριθμό σημαντικών ψηφίων με αυτόν που προβλέπεται για κάθε χαρακτηριστικό.
- Το τελευταίο σημαντικό ψηφίο στρογγυλεύεται προς τα πάνω εάν το επόμενο μη σημαντικό ψηφίο είναι μεγαλύτερο του 4.
- Αρκεί ένα μόνο χαρακτηριστικό του ελαίου να μην συμμορφώνεται προς τις αναφερόμενες τιμές ώστε να αλλαχθεί η κατηγορία του ή να κριθεί ότι δεν πληροί τις προδιαγραφές καθαρότητας.

**Κοινή Υπουργική Απόφαση 100/13.3.02 του Υφυπουργού Οικονομικών και του Υπουργού
Ανάπτυξης (ΦΕΚ 355/Β/21.3.02)
«Καθορισμός ορίων για ορισμένους πολυκυκλικούς αρωματικούς υδρογονάνθρακες σε
πυρηνέλαια»**

Άρθρο 1

1. Το μέγιστο αποδεκτό όριο για κάθε έναν από τους κατωτέρω πολυκυκλικούς αρωματικούς υδρογονάνθρακες στο πυρηνέλαιο και εξευγενισμένο πυρηνέλαιο ορίζεται σε 2 μικρογραμμάρια ανά χιλιόγραμμο πυρηνελαίου 2μg/kg)
 - Βενζο(α)πυρένιο
 - Βενζο(ε)πυρένιο
 - Βένζο(α)ανθρακένιο
 - Βένζο(β)φλουορανθένιο
 - Βένζο(κ)φλουορανθένιο
 - Διβενζο(α,η)ανθρακένιο
 - Βένζο(γ, h, i)περυλένιο
 - Ινδενο(1, 2, 3-σ, d)πυρένιο
2. Το σύνολο όλων των πιθανών συνδυασμών των παραπάνω πολυκυκλικών αρωματικών υδρογονανθράκων στο πυρηνέλαιο και εξευγενισμένο πυρηνέλαιο δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 5 μικρογραμμάρια ανά χιλιόγραμμο πυρηνελαίου (5μg/kg).

Αρμόδιοι φορείς για την εφαρμογή της παρούσης ορίζονται ο ΕΦΕΤ και το Γ.Χ.Κ.

Προϊόντα τα οποία ευρίσκονται να υπερβαίνουν τα ανωτέρω τιθέμενα όρια, χαρακτηρίζονται ως επικίνδυνα και κατά των παραβατών εφαρμόζονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 2 της παρούσας, εφαρμοζομένων παραλλήλως και των διατάξεων του άρθρου 57 του Αγορανομικού Κώδικα όπως προστέθηκαν με τις διατάξεις του Νόμου περί διοικητικών κυρώσεων Ν. 1401/83 (ΦΕΚ 159 Α'/4.11.83).

Με την παρούσα συμπληρώνονται οι διατάξεις του άρθρου 72 "Έλαιο από ελαιοπυρήνες - Πυρηνέλαιο" του Κώδικα Τροφίμων.

Άρθρο 2

1. Οι παραβάτες της παρούσης τιμωρούνται κατά τις διατάξεις του άρθρου 30 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 4 του Αγορανομικού Κώδικα.

Η απόφαση αυτή ισχύει από τη δημοσίευση της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η παρούσα να δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και να ανακοινωθεί με τον Ημερήσιο Τύπο.

Αθήνα, 13 Μαρτίου 2002

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΥΦΥΠ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΑΠ. ΦΩΤΙΑΔΗΣ

Α. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

Παραπομπές

⁽¹⁾ Απόφ. ΑΧΣ 172/95, ΦΕΚ 661/Β/26.7.95, «Τροποποίηση άρθρων 71, 72 και 76 του Κ.Τ.».

⁽²⁾ Απόφ. ΑΧΣ 365/98, ΦΕΚ 1181/Β/16.11.98, «Τροποποίηση των άρθρων 71 και 72 του Κ.Τ.».

⁽³⁾ Συμπληρώνεται σύμφωνα με την Κοινή Υπουργική Απόφαση 100/2002 που προσαρτάται στο τέλος του κεφαλαίου.

